Factsheet

Overgangs-landschappen

Algemeen

Gevarieerde structuren

Tussen de verschillende landschapstypen in de gemeente Soest bevinden zich landschappen die niet helemaal in te passen zijn in één type, maar een overgang vormen van het ene natuurtype naar het andere. Dit noemen we de 'Overgangslandschappen'. Denk bijvoorbeeld aan bosranden met weilanden en houtwallen, maar ook boomgaarden, singels, bermen en heggen en struwelen aan de rand van de bebouwde kom, die de overgang vormen van stedelijk naar open polderlandschap. In een grotere mate dan het halfopen landschap is ook *bebouwing* een belangrijk kenmerk van dit landschapstype. Overgangslandschappen zijn belangrijke verbindingszones tussen gebieden, die bijdragen aan de uitwisseling van soorten tussen het ene en het andere landschapstype.

Overgangslandschappen in Soest

De overgangslandschappen liggen rondom het dorp Soest. Het overgangslandschap langs de Birkstraat is een overgang van het open polderlandschap naar de bebouwing en het halfopen landschap daarachter. Hier staan vooral boerderijen met woonhuizen, met erven en tussenliggende graslanden en bomenrijen.

Aan de andere kant van het dorp bestaat het landschap uit een overgang van bebouwing naar halfopen landschap en de bossen van onder andere landgoed Pijnenburg en de Hees. Dit gebied bestaat uit vrijstaande woonhuizen, bosjes, lanen en weilanden.

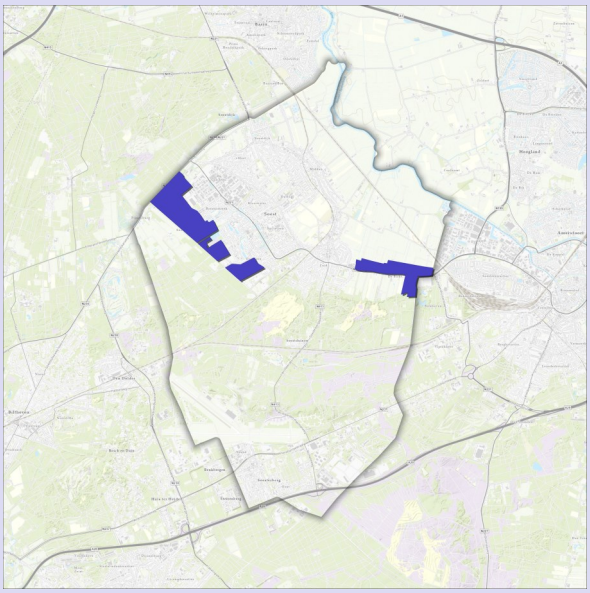

Ligging natuurtype 'Overgangslandschappen' in de gemeente Soest

Gemeente Soest

BORGMAN BEHEER ADVIES

Kenmerkende soorten*

AMBASSADEURSOORT**

Putter
(Carduelis carduelis)

De putter, of distelvink, eet vooral zaden en heeft een voorkeur voor zaden van distels. Putters foerageren graag op plekken met ruige plantengroei, waar veel distels te vinden zijn.

Putters nestelen relatief laag in dicht struweel van bomen en struiken.

Egel
(Erinaceus europaeus)

De egel hoort thuis in het overgangslandschap, waar voldoende voedsel en schuilmogelijkheden te vinden zijn.

In de nacht jaagt de egel op slakken, andere insecten, kleine gewervelde dieren zoals muizen en kikkers, maar eet ook bessen en zelfs eieren. Overdag slaapt de egel in een nest van bladeren en mos onder struiken of takkenbossen.

Steenuil
(Athene noctua)

Deze kleine uil is vaak te vinden in het overgangslandschap met haar heggen, graslanden en bomen. Broedt vaak in holle bomen van halfopen landschappen zoals oude knotwilgen en vrijstaande bomen. Het voedsel bestaat voornamelijk uit veldmuizen en andere kleine zoogdieren en vogels.

Ecologie

Leefgebied versterken
De overgangslandschappen bestaande uit huizen, schuren, stallen en erven in combinatie met open graslanden, weitjes, struweel, bomen en bomenrijen, bieden een enorme variëteit aan ecologische niches. Deze diversiteit aan habitats komt veel soorten ten goede. Afgelopen vijf jaar zijn er bijna 900 soorten waargenomen, waaronder vogels en zoogdieren zoals steenuilen en egels, maar ook amfibieën, reptielen en een groot aantal insecten (Bron: NDFF). Het in stand houden van deze landschappen is belangrijk voor de overleving van deze soorten.

Om ervoor te zorgen dat het leefgebied in de overgangslandschappen geschikt blijft voor de egel, is het van belang dat aanwezige struikranden en struwelen blijven bestaan. De aanleg van nieuwe houtwallen en hagen met inheemse soorten geeft schuilgelegenheid en is daarmee een versterking van het leefgebied.

De ecologische waarde van dit landschapstype kan verder versterkt worden door het aanplanten van inheemse, zaaddragende boom- en struiksoorten zoals meidoorn en vlier. Deze aanplant biedt voedsel voor zaadetende soorten als de putter. Voor de steenuil kan het ophangen van nestkasten op strategische locaties de populatie ondersteunen door geschikte broedplekken te creëren.

* Kenmerkende soorten zijn soorten die thuishoren in dit landschapstype.
** De ambassadeursoort staat symbool voor dit landschapstype. Door het verbeteren van de omstandigheden voor deze soort wordt de biodiversiteit in het hele ecosysteem bevorderd.

Deze factsheets zijn opgesteld ter ondersteuning van het Omgevingsprogramma Groen en Landschap

© Headerfoto: Erik Brendeke, Borgman Beheer Advies
© Foto putter: Frances C. Franklin, CC BY-SA 3.0, via Wikimedia Commons
© Foto egel: Michael Gäbler, CC BY-SA 3.0, via Wikimedia Commons
© Foto steenuil: Arturo Nikolai, CC BY-SA 2.0, via Wikimedia Commons , bewerkt door: Borgman Beheer Advies.